

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 15.03.1967, sp. zn. 8 Tz 17/67, ECLI:CZ:NS:1967:8.TZ.17.1967.1

Číslo: 24/1968

Právní věta: I. Znaky trestného činu ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 146 odst. 1 tr. zák. sú naplnené len vtedy, keď konaním páchatela vznikla devízovému hospodárstvu väčšia škoda znaky pokusu tohto trestného činu sú naplnené vtedy, ak páchatel zamýšľal spôsobiť devízového hospodárstvu väčšiu škodu, k dokonaniu tohto podstatného znaku trestného činu však nedošlo.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 15.03.1967

Spisová značka: 8 Tz 17/67

Číslo rozhodnutí: 24

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Ohrožení devízového hospodárství, Porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou

Předpisy: 140/1961 Sb. § 146 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 24/1968 sb. rozh.

I. Znaky trestného činu ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 146 odst. 1 tr. zák. sú naplnené len vtedy, keď konaním páchatela vznikla devízovému hospodárstvu väčšia škoda; znaky pokusu tohto trestného činu sú naplnené vtedy, ak páchatel zamýšľal spôsobiť devízového hospodárstvu väčšiu škodu, k dokonaniu tohto podstatného znaku trestného činu však nedošlo.

(Rozsudok Najvyššieho súdu z 15. marca 1967, [8 Tz 17/67](#).) Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 19. augusta 1966 sp. zn. 4 To 214/66 ako súdu odvolacieho boli po zrušení rozsudku súdu prvého stupňa o. i. uznaní obžalovaní vinnými, a to: Obž. A. trestným činom ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 146 odst. 1 tr. zák. a porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 odst. 1 tr. zák. na tom skutkovom základe, že ako rakúsky štátny príslušník v období od februára 1964 do polovice augusta 1965:

1. po predchádzajúcej dohode s M. V. a S. V. postupne ilegálne vyviezol do Viedne najmenej 250 000 maďarských forintov, tam ich zamenil za 4497 US \$, tieto priviezol do ČSSR a odovzdal M. V. a okrem toho postupne ilegálne vyviezol z B. do Viedne sumu 180 950 Kčs v hotovosti, tieto československé peniaze zamenil za doláre a s týmito disponoval tak, že prevažnú časť zložil v

podniku zahraničného obchodu Tuzex vo Viedni, takže do ČSSR došli legálnou cestou prostredníctvom Československej štátnej banky, a to v apríli 1965 za sumu 44 000 korún suma 29 304,03 šilingov, v máji 1965 za sumu 38 500 Kčs suma 25 641,02 šilingov a za sumu 55 000 Kčs priviezol do B. 10 000 poukazov podniku zahraničného obchodu Tuzex (ďalej TK), za ktoré bolo v podniku Tuzex v B. kúpené osobné motorové vozidlo. Za zvyšok vyvezených československých korún priviezol z Rakúska do B. sumu 5577 US \$, za ktoré ich vlastník v podniku zahraničného obchodu Tuzex kúpil osobné motorové vozidlo, čím spôsobil československému devízovému hospodárstvu škodu v sume najmenej 2597 US \$, tj. v sume najmenej 18 698,40 Kčs, čím vo svoj prospech získal sumu 23 565,80 korún;

2. postupne z Viedne ilegálne priviezol do B. 8 kusov zlatých hodiniiek v cene najmenej 10 000 Kčs a s cieľom ich ďalšieho odpredaja odovzdal tieto obž. M. V. a S. V., čím ukrátil československý štát na cle v sume asi 7500 Kčs;

M. V. a S. V. v bodoch 4) a 5) rozsudku trestnými činmi porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák. a ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 146 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák. na tom skutkovom základe, že

ad 4) postupne od obž. A. prevzali v B. na odpredaj 7 (správne 8) kusov zlatých náramkových hodiniiek v hodnote najmenej 10 000 Kčs, hoci vedeli, že obž. A. ich ilegálne priviezol z Viedne do ČSSR, z ktorých 5 kusov odpredali a 3 kusy im boli odňaté pri domovej prehliadke;

ad 5) postupne odovzdali obž. A. najmenej 250 000 forintov a okrem toho sumu 180 950 Kčs v hotovosti s tým, aby tieto hodnoty vo Viedni zamenil za US z čoho 10 000 TK odovzdali občanovi C, 1080 US \$ občanovi D, za 1900 US \$ prostredníctvom podniku zahraničného obchodu vo Viedni kúpili osobné motorové vozidlo a zvyšok 2597 US \$ si ponechali a ukryli vo svojom byte, čím spôsobili devízovému hospodárstvu škodu v sume najmenej 18 698,40 Kčs.

Za tieto trestné činy im boli uložené tresty.

Ohľadne trestných činov ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 146 odst. 1 tr. zák. a porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák. osvojil si krajský súd tento skutkový stav.

Obž. A., rakúsky štátny príslušník bol v priebehu rokov 1963 a 1965 celkom osemdesiatkrát v ČSSR. Pri svojich cestách zoznámil sa s manželmi M. V. a S. V. Po zoznámení nadviazali užšie spojenie a A. na požiadanie manželov V. začal vyvážať do Rakúska maďarské forinty. Celkom vyviezol 250 000 forintov, vo Viedni ich zamenil za 4497 US \$, ktoré priviezol do ČSSR a odovzdal manželom V. 1900 US \$ bolo neskoršie vyvezených znovu do Viedne a vymenených za poukazy podniku zahraničného obchodu Tuzex. Za tieto poukazy bolo kúpené osobné motorové vozidlo. Ohľadne ďalších 2597 US \$ nebola splnená ohlasovacia povinnosť uložená devízovým tuzemcom ustanovením § 6 odst. 1 písm. b) zák. č. 107/1953 Zb. o devízovom hospodárstve v znení zák. č. 64/1958 Zb. a vyhl. ministra financií č. 80/1958 Zb.

Obž. A. na žiadosť manželov V. vyviezol ďalej z ČSSR do Viedne československé peniaze, ktoré menil za rakúske šilingy a americké doláre. Tieto peniaze vyvážal preto, že niektorí občania mali záujem na kúpe osobných motorových vozidiel, ktoré kupovali prostredníctvom manželov V. a obž. A. v podniku zahraničného obchodu Tuzex po zamenení československých peňazí za valutu.

Podľa vykonaných dôkazov bolo takto prostredníctvom obž. A. a manželov V. vyvezených: a) 38 500 Kčs, za ktoré bola do ČSSR v prospech E poukázaná suma 25 641,02 šilingov, za ktoré si svokor E inž. F. zakúpil v podniku zahraničného obchodu Tuzex auto zn. Fiat 600 D; b) 44 000 Kčs, za ktoré

bola v prospech G poukázaná do ČSSR suma 29 304,03 šilingov; za tieto si menovaná zakúpila v podniku zahraničného obchodu Tuzex auto zn. Fiat 600 D; c) 43 450 Kčs, za ktoré D obdržal 1080 US \$. Za tieto doláre obdržal v banke 7900 TK, za ktoré zakúpil auto zn. Fiat; d) 55 000 Kčs, ktoré patrili H. Tieto odovzdal manželom V. brat H občan C. Obž. A. tieto peniaze vymenil vo Viedni podľa svojho dooznania za doláre a zakúpil v podniku zahraničného obchodu Tuzex vo Viedni 10 000 TK, ktoré prostredníctvom V. odovzdal C. H zakúpila za tieto poukazy auto zn. Renault R-8. Celkom bolo vyvezených 180 950 Kčs.

Krajský súd zistil, že obž. A. zarobil na týchto transakciách celkom 23 565,80 Kčs, keďže s A. bola uzavretá dohoda, že A. bude požadovať za jeden poukaz podniku zahraničného obchodu Tuzex (1 TK) 5,50 Kčs, ktorá dohoda bola plnená.

Obžaloba okresného prokurátora a krajským súdom zrušený rozsudok súdu prvého stupňa vychádzali zo záverov, že vývozom 180 950 Kčs bola československému devízovému hospodárstvu spôsobená škoda do výšky vyvezených peňazí. Okresný súd opieral sa pritom o posudok Povereníctva SNR pre financie z 11. mája 1966, podľa ktorého československá koruna je výlučne vnútroštátnym platidlom a pri jej nelegálnom vývoze došlo k poškodeniu československého devízového hospodárstva. Podľa tohto posudku škodu spôsobenú československému devízovému hospodárstvu nie je možné znížiť o hodnotu dovezených šilingov, dolárov a poukazov podniku zahraničného obchodu Tuzex.

Krajský súd vyžiadal si tiež stanovisko Ministerstva financií v Prahe, ktoré prípisom z 25. júla 1966 vyslovilo tiež stanovisko, že od vyvezenej peňažnej sumy 180 950 Kčs nie je možno pri výpočte výšky devízovej škody odpočítať valuty poskytnuté po vývoze peňazí československému devízovému hospodárstvu prostredníctvom Štátnej banky alebo prostredníctvom podniku zahraničného obchodu Tuzex, keďže podľa § 2 odst. 1 zák. č. 107/1953 Zb. o devízovom hospodárstve v znení zák. č. 64/1958 Zb. a vyhl. č. 80/1958 Zb. vývoz československých peňazí je zakázaný. Podľa názoru Ministerstva financií bola škoda spôsobená už vyvezením sumy 180 950 Kčs a jej odpredajom na zahraničnom trhu a s touto škodou nie je možno kompenzovať cudzozemské platidlá, za ktoré boli v ČSSR nakúpené osobné autá. Podľa Ministerstva financií je vecou súdu, aby uvážil, či tento spätný odvod cudzozemských platidiel nie je možno považovať za poľahčujúcu okolnosť.

V ďalšom prípise z 8. augusta 1966 Ministerstvo financií oznámilo, že podľa jeho názoru je suma, ktorú získal obž. A. výmenou československých peňazí na zahraničnom trhu, nevyčísliteľná a už preto nie je možné odpočítať protihodnotu došlých cudzozemských platidiel od vyvezenej sumy 180 950 korún.

Krajský súd sa s hore rozvedenými závermi obžaloby, okresného súdu, Povereníctva SNR pre financie a Ministerstva financií nestotožnil. Podľa názoru krajského súdu je trestný čin ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 146 tr. zák. trestným činom poruchovým, u ktorého podstatným znakom je výška devízovej škody, takže okolnosť, že za vyvezené československé peniaze bola československému devízovému hospodárstvu poskytnutá protihodnota vo valutách, nie je možno hodnotiť len ako okolnosť poľahčujúcu.

Krajský súd dospel k záveru, že nepochybne došlo k devízovej škode vyššej ako 18 698,40 Kčs, ktorá suma odpovedá kurzovnej hodnote 2597 US \$, ohľadne ktorých nebola splnená ohlasovacia povinnosť. Má však za to, že ďalšiu škodu nebolo možno vyčíslieť so zreteľom na hore rozvedené stanoviská Ministerstva financií.

Krajský súd preto ustálil, že nesplnením ohlasovacej povinnosti ohľadne 2597 US \$ a vývozom 180 950 Kčs bola spôsobená československému devízovému hospodárstvu najmenej škoda 18 698,40 Kčs, pričom obž. A. získal vo svoj prospech sumu 23 565,80 Kčs.

Účasť obž. A na nesplnení ohlasovacej povinnosti ohľadne sumy 2597 US \$ videl krajský súd v tom, že obž. A. doviezol tieto valuty do ČSSR ilegálne za maďarské forinty a musel preto počítať s tým, že nebudú manželmi V. odvedené Štátnej banke československej. Krajský súd vzal preto za preukázané, že tiež obž. A. spôsobil devízovú škodu najmenej vo výške 18 698,40 Kčs.

Ďalej na základe doznania obž. A. a výsledkov domovej prehliadky zistil krajský súd, že obž. A. doviezol ilegálne do ČSSR 8 kusov zlatých hodiniiek na predaj v cene najmenej 10 000,- korún a tieto odovzdal manželom V. na odpredaj. Títo hodinky prevzali, jedny hodinky odpredali a tri kusy hodiniiek boli u nich pri domovej prehliadke nájdené. Podľa vyhlášky Ministerstva zahraničného obchodu č. 190/1964 Zb. a paušálneho sadzobníka pripojeného k tejto vyhláške ustálil krajský súd, že tým bol československý štát ukrátený na cle o sumu 7500,- Kčs.

Hore rozvedené konanie obž. A. posúdil krajský súd ako trestné činy ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 146 odst. 1 tr. zák., keďže už devízová škoda vo výške najmenej 18 698,40 Kčs je väčšou škodou v zmysle ustanovenia § 146 odst. 1 tr. zák. a porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák., keďže tento trestný čin spáchal s M. V. a so S. V., teda najmenej s dvoma osobami.

U obž. M. V. a S. V. posúdil krajský súd ich konanie ako trestné činy ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 146 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák., keďže vývoz československých peňazí a forintov bol z ich strany organizovanou činnosťou páchanou za súčinnosti viac osôb, pričom obžalovaní trestnú činnosť organizovali a riadili, a ďalej ako porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák., keďže tým, že prevzali na ďalší odpredaj a sčasti tiež odpredali 8 kusov zlatých hodiniiek, o ktorých vedeli, že sú do ČSSR dovezené bez preclenia, naplnili tiež znaky tohto trestného činu.

Proti tomuto rozsudku podal generálny prokurátor v lehote uvedenej v § 272 tr. por. v neprospech obžalovaných sťažnosť pre porušenie zákona a navrhol zrušenie rozsudku krajského súdu a vrátenie veci Krajskému súdu v Bratislave s príkazom, aby vec v rozsahu zrušenia znovu prejednal a rozhodol.

V sťažnosti pre porušenie zákona bolo vytknuté, že krajský súd nehodnotil správne závery odborného vyjadrenia Ministerstva financií. Podľa sťažnosti pre porušenie zákona československé peniaze sú výlučne platidlom vnútroštátnym a existencia československých peňazí na západných finančných trhoch poškodzuje naše devízové hospodárstvo, keďže tieto peniaze nakupujú za značne znehodnotenú kurzu cudzí štátni príslušníci, ktorí navštevujú ČSSR a poškodzujú tak československé devízové hospodárstvo o valuty, ktoré by ináč museli odovzdať výmenou za československé peniaze. Navyiac získavajú nákupom československých peňazí na čiernom trhu viac, ako by obdržali pri legálnej zmene cudzích valút v ČSSR. Z toho sťažnosť pre porušenie zákona uzaviera, že takto vzniklej škode nemôže zabrániť ani tá okolnosť, že za ilegálne vyvezené československé peniaze budú dopravené do ČSSR valuty, hoci i v kurze, za ktorý je cudzia valuta zameňovaná v ČSSR v československých peňažných ústavoch.

Najvyšší súd preskúmal na podklade sťažnosti pre porušenie zákona správnosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj konanie, ktoré tomuto rozsudku predchádzalo a zistil, že zákon bol porušený vo viacerých smeroch, i keď sa Najvyšší súd nestotožnil s právnymi závermi sťažnosti pre porušenie zákona, týkajúcimi sa výkladu ustanovenia § 2 odst. 1 zák. č. 107/1953 Zb. a vyhl. č. 80/1958 Zb. a výkladu ustanovenia § 146 odst. 1 tr. zák.

Z odôvodnenia:

Podľa § 146 odst. 1 tr. zák. dopustí sa trestného činu ohrozenia devízového hospodárstva páchatel', ktorý spôsobí devízovému hospodárstvu väčšiu škodu tým, že koná proti predpisom o devízovom

hospodárstve. Podľa stálej judikatúry treba rozumieť väčšou škodou v zmysle § 146 odst. 1 tr. zák. škodu spočívajúcu v úniku devízových hodnôt v kurzovej hodnote okolo 4000 korún. Pri menšej škode môže ísť o priestupok vo finančnom hospodárstve podľa § 14 písm. b) zák. č. 60/1961 Zb. o úlohách národných výborov pri zaistovaní socialistického poriadku. Už z porovnania znakov priestupku vo finančnom hospodárstve podľa § 14 písm. b) zák. č. 60/1961 Zb. a znakov trestného činu ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 146 odst. 1 tr. zák. vyplýva, že úmyselným konaním proti predpisom zákona o devízovom hospodárstve sú naplnené znaky trestného činu ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 146 odst. 1 tr. zák. len vtedy, keď týmto konaním vznikla devízovému hospodárstvu väčšia škoda, ev. pokusu tohto trestného činu, ak páchatel zamýšľal spôsobiť devízovému hospodárstvu väčšiu škodu, k dokonaniu tohto podstatného znaku trestného činu ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 146 odst. 1 tr. zák. však nedošlo.

Podľa § 2 odst. 1 zák. č. 107/1953 Zb. o devízovom hospodárstve v znení zák. č. 64/1958 Zb. a vyhl. č. 80/1958 Zb. vývoz a dovoz československých peňazí je zakázaný. Výnimky z tohto zákazu sú uvedené v § 1 vyhlášky Ministerstva financií a Ministerstva zahraničného obchodu k zákonu o devízovom hospodárstve č. 6/1963 Zb., pričom ani v prípadoch tohto legálneho vývozu československých peňazí nesmú byť vyvezené peniaze v cudzine použité a osoby, ktoré peniaze vyviezli, sú povinné pri návrate colnici preukázať, že peniaze dovážajú späť. Vývozom československých peňazí boli porušené devízové predpisy. Krajský súd však správne uvádza, že i pri tomto porušení devízových predpisov je treba z hľadiska naplnenia znakov trestného činu ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 146 odst. 1 tr. zák. zisťovať, či konaním proti predpisom o devízovom hospodárstve bola spôsobená devízovému hospodárstvu väčšia škoda. Najvyšší súd sa tiež stotožnil s ďalším záverom krajského súdu, že niet dôvodu, aby pri zisťovaní výšky škody spôsobenej devízovému hospodárstvu nebolo prihliadnuté k tomu, že československé devízové hospodárstvo získalo ako protihodnotu za vyvezené československé peniaze v rozsahu hore uvedenom cudzozemské platidlá. Opačné stanovisko obžaloby, okresného súdu, Povereníctva SNR pre financie, Ministerstva financií a sťažnosti pre porušenie zákona nemá oporu v predpisoch zákona č. 107/1953 Zb. o devízovom hospodárstve v znení zák. č. 64/1958 Zb. a vyhl. č. 80/1958 Zb.

Sťažnosti pre porušenie zákona je však treba prisvedčiť, pokiaľ vytkla, že krajský súd rozhodol o výške škody spôsobenej nezákonným vývozom československých peňazí bez toho, aby zistil všetkými dosiahnuteľnými prostriedkami skutočnú výšku škody spôsobenej devízovému hospodárstvu.

Vyjadrenie Ministerstva financií z 8. augusta 1966 neoslobodzovalo súd od povinnosti vykonať ďalšie dôkazy, ktorými by mohol byť objasnený skutočný stav vecí.

Predovšetkým je rozpor medzi zistením krajského súdu, že je možno zistiť len výšku devízovej škody spôsobenej devízovému hospodárstvu tým, že obž. M. V. a S. V. nesplnili povinnosť ponúknuť Štátnej banke ku kúpe 2597 US obž. A. nezákonným vývozom československých peňazí a ich zámenou za cudzozemské platidlá získal pre svoj prospech sumu 23 565,80 Kčs. Ak by toto zistenie bolo správne, vyplynul by z toho ďalší logický záver, že za tieto peniaze nebola československému devízovému hospodárstvu poskytnutá protihodnota vo valútach alebo v devízach a že teda o túto sumu bolo devízové hospodárstvo poškodené. Správnosť tohto vyčíslenia bolo však potrebné overiť dotazom na Štátnu banku československú, alebo na Živnostenskú banku v Prahe, ktoré peňažné ústavy sa zaoberajú zámenou cudzozemských platidiel za československé peniaze. Konkrétnejšie vyčíslenie škody spôsobenej devízovému hospodárstvu vývozom československých peňazí je možné, keďže podľa vykonaných dôkazov je zistená presná výška vyvezených československých peňazí a protihodnota vo valútach, poskytnutá československému devízovému hospodárstvu za vyvezené peniaze. Škodou spôsobenou devízovému hospodárstvu je rozdiel medzi vyvezenou čiastkou československých korún a kurzovou hodnotou valút, ktoré československé devízové hospodárstvo obdržalo ako protihodnotu za vyvezené čs. koruny.

Pokiaľ v jednom prípade za sumu 55 000,- Kčs bolo do ČSSR dovezených 10 000 poukazov podniku zahraničného obchodu Tuzex, je i v tomto prípade možné konkrétnejšie vyčíslenie škody spôsobenej devízovému hospodárstvu, keďže podľa nevyvrátenej obhajoby obž. A. tieto poukazy podniku zahraničného obchodu Tuzex boli nakúpené za doláre získané zámennou československých peňazí.

Najvyšší súd sa tiež nestotožnil s právnymi závermi krajského súdu, pokiaľ krajský súd uviedol, že za škodu spôsobenú československému devízovému hospodárstvu nesplnením povinnosti ponúknuť Štátnej banke ku kúpe 2597 US \$ je zodpovedný tiež obž. A. Podľa posudku poverenictva SNR pre financie vývozom maďarských forintov boli síce porušené devízové predpisy, avšak tým nebola devízovému hospodárstvu spôsobená väčšia škoda, keďže československé peňažné ústavy k tomu oprávnené kupovali od devízových tuzemcov späť len tie forinty, ktoré im prideliť na cestu do Maďarska. V súdenom prípade išlo však o forinty získané iným spôsobom, ktoré neboli peňažnými ústavami vykupované. Podľa tohto posudku nebola spôsobená škoda ani dovozom dolárov. To je tiež v zhode s predpismi zák. č. 107/1953 Zb. o devízovom hospodárstve v znení zák. č. 64/1958 Zb. a vyhl. č. 80/1958 Zb. Podľa § 2 odst. 5 cit. zák. dovoz cudzozemských peňazí a platobných dokumentov znejúcich na cudziu menu je voľný. Devízový cudzozemec je len povinný dať si dovoz týchto hodnôt potvrdiť pri prechode štátnych hraníc colnými orgánmi. Z ustanovenia § 5 cit. zák. ďalej vyplýva, že povinnosť ponúknuť Štátnej banke ku kúpe získané cudzozemské peniaze, platobné dokumenty znejúce na cudziu menu a drahé kovy majú len devízoví tuzemci a nie tiež devízoví cudzozemci. Túto povinnosť teda porušili obž. M. V. a S. V., nie však obž. A., ktorý nebol devízovým tuzemcom. Záver krajského súdu, že obž. A. musel počítať s tým, že M. V. a S. V. po prevzatí dovezených dolárov nesplnia povinnosť uloženú im zákonom o devízovom hospodárstve, je jednak len domnienkou nemajúcou oporu vo vykonaných dôkazoch, jednak je pre posúdenie veci nerozhodný, keďže žiadny predpis zákona o devízovom hospodárstve ani iný zákonný predpis neukladá devízovým cudzozemcom povinnosť zaistiť, aby devízový tuzemec, ktorému boli odovzdané cudzozemské platidlá, resp. iné devízové hodnoty, splnil povinnosti uložené devízovým tuzemcom zákonom o devízovom hospodárstve.

Devízový cudzozemec mohol by byť za takto spôsobenú škodu zodpovedný len ako účastník trestného činu ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 10 tr. zák. Taká činnosť však zistená nebola, keďže vývozom forintov a dovozom dolárov neboli naplnené znaky trestného činu ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 146 odst. 1 tr. zák. a k naplneniu znakov tohto trestného činu došlo len nesplnením povinnosti uvedenej v § 5 zák. č. 107/1953 Zb. o devízovom hospodárstve v znení zák. č. 64/1958 Zb. a vyhl. č. 80/1958 Zb. Nebolo najmä zistené, že by obž. A. naviedol manželov V., aby nesplnili povinnosť ponúknuť získané doláre ku kúpe Štátnej banke alebo že by im poskytol pomoc pri nesplnení tejto povinnosti, napr. tým, že by im pomohol odpredať doláre na čiernom trhu apod.

Ohľadne obž. A. krajský súd ďalej zistil, že hodinky boli dovezené do ČSSR na ďalší odpredaj a že československý štát bol skrátenej na cle o 7500 Kčs. Nezaoberal sa však otázkou, či obž. A. nenaplnil uvedeným skutkom tiež znaky ďalších trestných činov, a to špekulácie podľa § 117 odst. 1 tr. zák. (v tomto smere nebolo ani v prípravnom konaní zisťované, aký prospech sa snažil obž. A. neoprávneným hromadením a odpredajom hodínok získať) a skrátenej dane podľa § 148 odst. 1 tr. zák., keďže podľa stálej judikatúry za „väčší rozsah“ v zmysle § 148 odst. 1 tr. zák. sa pokladá skrátenej dane vo výške okolo 4000,- Kčs.

Pokiaľ ide o obž. M. V., nie je možno súhlasiť s právnym záverom krajského súdu, že ich skutok spočívajúci v tom, že prevzali hodinky dovezené obž. A. na ďalší odpredaj, naplňuje tiež znaky trestného činu porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 odst. 1, odst. 3 písm. a) tr. zák. Z vykonaných dôkazov plynie, že M. V. a S. V. nemali žiadnu účasť na porušení zákazu dovozu tovaru a hodinky prevzali len potom, keď obž. A. doviezol hodinky do ČSSR. Ich konanie nenaplnilo preto znaky trestného činu porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou. Ak obž. M. V. a S. V. vedeli o tom, že hodinky prevzaté na odpredaj boli získané trestným

činom porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 tr. zák., naplnilo ich konanie znaky trestného činu podielníctva podľa § 251 odst. 1 tr. zák. V tejto súvislosti je ovšem treba konštatovať, že z odôvodnenia rozsudku krajského súdu nie je zrejmé, na základe ktorých dôkazov súd dospel k záveru, že obž. M. V. a S. V. vedeli o tom, že hodinky boli do ČSSR prevezené bez povolenia a bez preclenia, takže rozsudok v tomto smere je nepreskúmatelný.